Monitor Integriteit en Veiligheid 2026

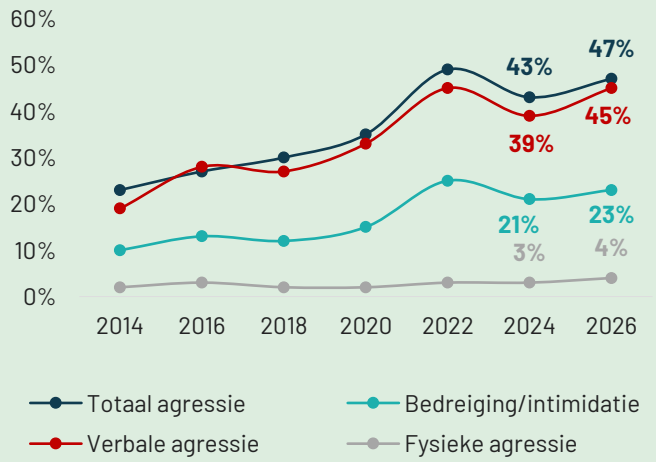
Deel agressie en intimidatie

Factsheet Gemeenten

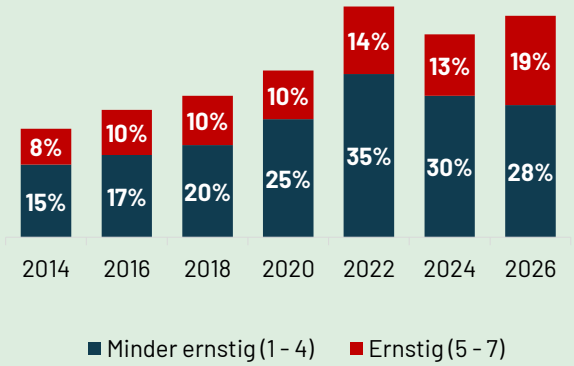
Helft politieke ambtsdragers gemeenten kreeg te maken met agressie

In 2026 kreeg bijna de helft (47%) van alle politieke ambtsdragers van gemeenten te maken met agressie. Politieke ambtsdragers van gemeenten ervaren met name verbale agressie (45%), bedreiging en intimidatie (23%). Fysieke agressie komt weinig voor. In 2026 is het aandeel onder gemeenten op hetzelfde niveau als in 2022 (Figuur 1). Ten opzichte van 2014 is het percentage ambtsdragers van gemeenten dat slachtoffer werd van agressie verdubbeld. Van alle ambtsdragers van gemeenten in Nederland maakte één op de vijf (19%) in 2026 een incident mee dat zij als (zeer) ernstig beschouwen (Figuur 2).

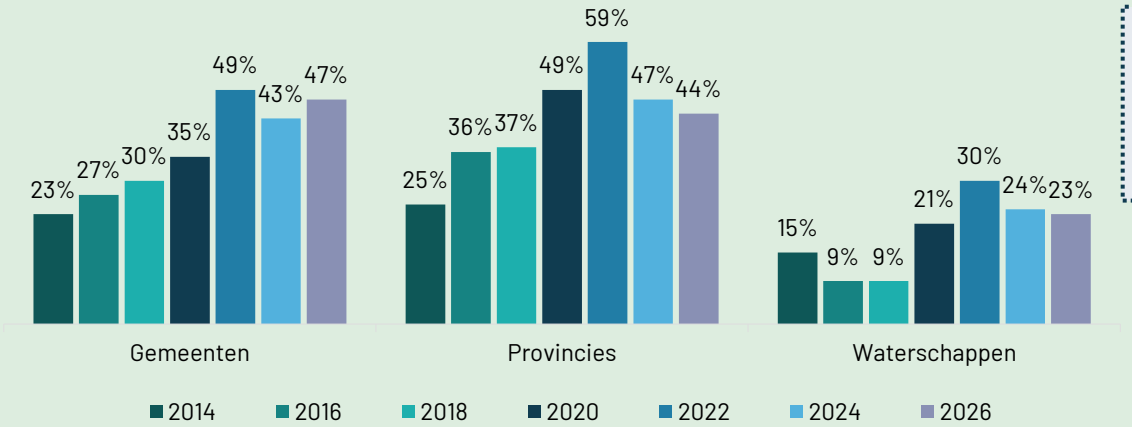
Figuur 1. Ervaringen politieke ambtsdragers gemeenten met verschillende vormen van agressie en intimidatie.
Uitgesplitst naar jaar.

Figuur 2. Ernst recentste incident van politieke ambtsdragers gemeenten, beoordeeld op schaal van 1-7.
Uitgesplitst naar jaar.

Figuur 3. Ervaring met agressie en intimidatie.
Uitgesplitst naar bestuurslaag.

Politieke ambtsdragers van gemeenten en provincies krijgen meer te maken met agressie dan ambtsdragers van waterschappen.

n = 1.329

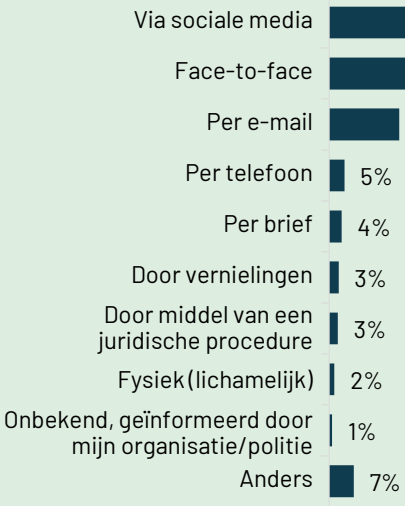
©2026 Ipsos i&O

Monitor Integriteit en Veiligheid 2026

Deel agressie en intimidatie

Factsheet Gemeenten

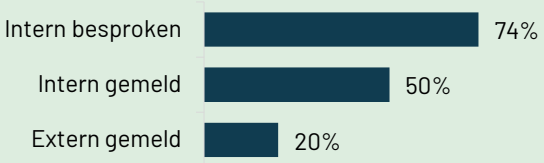
Figuur 4. Meest voorkomende wijze(n) waarop agressie werd geuit tegen politieke ambtsdragers van gemeenten.
Meerdere antwoorden mogelijk.

Meeste agressie wordt geuit via sociale media
Sociale media zijn de meest genoemde wijzen waarop agressie tegen politieke ambtsdragers van gemeenten wordt geuit.

Figuur 5. Percentage politieke ambtsdragers van gemeenten dat het incident intern heeft besproken, intern heeft gemeld en/of extern heeft gemeld.

Meerderheid ambtsdragers gemeenten besprak incident
Van de ambtsdragers van gemeenten die met een incident te maken kregen, bespraken zeven op de tien dit met iemand in de organisatie. Minder dan de helft maakte (ook) een officiële interne melding bij de daarvoor aangewezen persoon. Eén op de vijf heeft het extern gemeld, onder andere bij de politie en/of de eigen politieke partij.

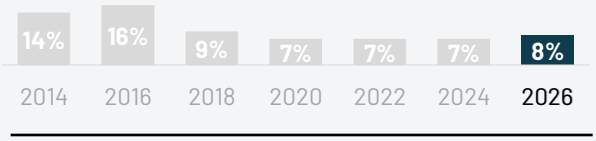
Top 3 redenen om niet te bespreken/melden

1. Ik vond het daar niet ernstig genoeg voor
2. Dergelijke incidenten horen bij mijn functie
3. Ik heb er niet aan gedacht

Top 3 redenen om geen aangifte te doen

1. Ik vond het daar niet ernstig genoeg voor
2. Het was mijns inziens geen strafbaar feit
3. Dergelijke incidenten horen bij mijn functie

8% deed aangifte van het meest recente incident.

was (zeer) tevreden met de wijze waarop ze het incident met anderen konden bespreken

was (zeer) tevreden met de manier waarop de organisatie de melding heeft opgepakt

Figuur 6. Welke effecten of gevolgen hebben agressie en intimidatie voor u?

Zes op de tien ervaren negatieve gevolgen van agressie
Voor 59 procent van politieke ambtsdragers van gemeenten heeft het meemaken van agressie negatieve gevolgen. Het gaat vooral om effecten op het werkplezier en het gebruik van sociale media.

n = 1.329

©2026

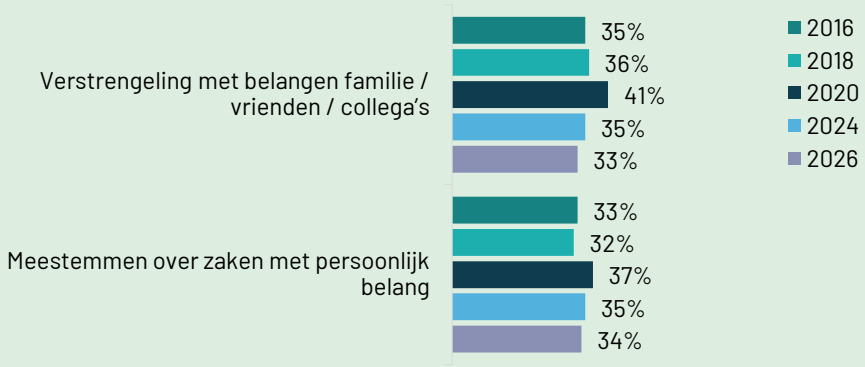
Monitor Integriteit en Veiligheid 2026

Deel integriteit

Factsheet Gemeenten

Figuur 7. Vermoedens van niet-integer gedrag.

% minimaal eenmaal gezien.

Vermoeden van belangenverstrengeling vergelijkbaar met 2024

Zowel vermoedens van belangenverstrengeling als het meestemmen over zaken met persoonlijk belang onder politieke ambtsdragers van gemeenten zijn op vergelijkbaar niveau als in 2024.

Figuur 8. Stellingen over de organisatiecultuur.

% (helemaal) mee eens.

Zeven op de tien zijn tevreden over organisatiecultuur

Zeven op de tien zijn tevreden met de gesprekscultuur in de organisatie en vindt dat er voldoende aandacht is voor integriteit. Vergeleken met provincies en waterschappen zijn minder politieke ambtsdragers van gemeenten tevreden hierover. Een kwart is van mening dat er alleen aandacht is voor integriteit als er sprake is van een kwestie.

Figuur 9. Stellingen over het bespreken van dilemma's.

% (helemaal) mee eens.

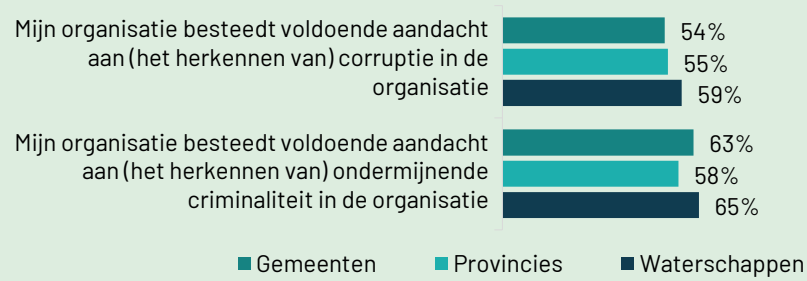

Bijna alle politieke ambtsdragers van gemeenten voelen vrijheid om dilemma's te bespreken

De overgrote meerderheid van de politieke ambtsdragers van gemeenten voelt zich vrij om dilemma's te bespreken en vindt dat daar voldoende gelegenheid voor is in hun organisatie. Er zijn geen verschillen tussen politieke ambtsdragers van gemeenten, provincies en waterschappen.

Figuur 10. Stellingen over corruptie en ondermijning.

% (helemaal) mee eens.

Meer politieke ambtsdragers tevreden over aandacht voor ondermijning dan voor corruptie

De helft van de gemeentelijke ambtsdragers is van mening dat hun organisatie voldoende aandacht heeft voor corruptie en bijna twee derde vindt dit eveneens wat betreft ondermijnende criminaliteit.

n = 1.329

©2026 Ipsos i&O